

Zagreb - za sada - uspeva da izbegne sankcije

Author: [Drago Hedl](#)

Tuzilac Haskog tribunala nije uspela da izdejstvuje izrucenje jednog od glavnih osumnjiceni za ratne zlocine, ali ipak odlaze trenutak kada ce se gnev UN sruciti na Hrvatsku.

Predstavnici vlasti u Zagrebu mogli su da odahnu kada je glavni tuzilac Tribunala u Hagu odustala od pozivanja na uvodjenje medjunarodnih sankcija Hrvatskoj posle bezuspesnih pregovora o izrucenju optuzenog generala Janka Bobetka.

Karla Del Ponte je jasno stavila do znanja da je razocarana ishodom njenog trosatnog sastanka sa premijerom Ivicom Racanom 23.oktobra. Ali, rekla je i da za sada nece prijaviti Hrvatsku Savetu bezbednosti UN zbog neizvršavanja obaveza "jer jos nismo stigli do faze izostajanja saradnje".

Mada je njena frustriranost bila evidentna u ledenim osmesima koje je delila na konferenciji za strampu posle pregovora, Racan ima vise od jednog razloga da cestita sam sebi.

Pored toga sto je otklonio opasnost od sankcija - koje opterecena hrvatska ekonomija ne bi mogla da podnese - bio je srecan i zato sto Del Ponte nije donela nove optuznice u Zagreb i nije prosirila optuznicu protiv Bobetka, koji je optuzen za komandnu odgovornost za strahote navodno pocinjene tokom operacije u Medackom dzepu 1993.godine.

Del Ponte je izrazila nezadovoljstvo cinjenicom da je Racan odbio da povuce dve zalbe podnete Tribunalu, tvrdeci da je neprihvatljivo da Hrvatska tvrdi da je optuznica protiv Bobetka neosnovana.

Tuzilac se takodje pozalila da generalu optuznica jos nije ni urucena, a kamoli da je uhapsen. Posto su je sudije Tribunala jednom potvrdile, rekla je Del Ponteova, optuznica treba da bude urucena, a optuzenik pritvoren.

Osim toga, Karla del Ponte je kritikovala Racana zbog "mesanja" u odbranu optuzenika. "Hrvatska vlada nije advokat generala Bobetka", rekla je ona. "On ima svoje advokate."

Jedno od spominjanih opravdanja bilo je to da osamdesettrogodisnji general nije u dovoljno dobrom zdravstvenom stanju da bi mogao da putuje u Hag. Ako je to slucaj, insistirala je Del Ponte, postoji veoma konkretna zakonska procedura koja se mora postovati.

Pri tom je mislila na primenu Clana 59. Pravilnika suda, gde se navodi da svaka zemlja koja nije u stanju da postupi po nalogu za hapsenje mora obavestiti Hag o razlozima koji su do toga doveli. Prema zakonu, osnov za neizvršenje sudskog naloga moze biti to sto se ne zna gde se osumnjiceni nalazi, ili njegovo lose zdravstveno stanje.

Racan i Del Ponte su se slozili samo oko jedne stvari - da sacekaju odluku suda o dve zalbe koje je Hrvatska ulozila, a za koje pravni eksperti veruju da ce sigurno biti odbijene. Premijer je rekao da ce Zagreb postovati svaku odluku koju sud donese.

Ako zalbe ne uspeju, Racan ce biti obavezan da prosledi optuznicu okruznom sudu u Zagrebu, koji ce onda

biti duzan da je uruci Bobetku. Prema misljenju jednog od starijih clanova vladajuće koalicije levo-od-centra, Racan ce u tom trenutku promeniti taktiku i pozvati se na to da je general previse bolestan ili previse star da bi podneo sudjenje.

Ipak, Racanovo pozivanje na zdravstveno stanje moglo bi biti oslabljeno Bobetkovim odbijanjem da se podvrgne bolnickom ispitivanju. Izvori bliski premijeru tvrde da ga je Racan posetio prosle nedelje i da su se zadržali u razgovoru dva sata, ali nije uspeo da ga ubedi da ode na pregled.

Prema izvorima bliskim premijeru, Bobetko se prethodno saglasio da ode u bolnicu i primi optuznicu, ali se kasnije predomislio.

Dan pre dolaska Del Ponte u Zagreb, Racan je optuzio "izvesne osobe" oko Bobetka da ga "plase da ce ako se pojavi u bolnici biti na silu uhapšen i sproveden u Hag".

Veruje se da je optuzenik okruzen tvrdokornim desnicarima koje predvodi grupa penzionisanih generala koje je predsednik Stjepan Mesic otpustio pre dve godine zbog njihovog mesanja u politiku.

U Zagrebu se prica da je generalova vila okruzena dobro naoruzanim ljudima - za koje se veruje da su pripadnici ekstremne desnicarske formacije poznate kao 'Komanda za odbranu dostojanstva hrvatskog rata za nezavisnost' - a koji su spremni da se oruzjem odupru svakom pokusaju da se on uhapsi.

Nedeljnik "Nacional" - koji je poznat po dobrim izvorima u hrvatskim tajnm sluzbama - tvrdi da general Ivan Basarac vec danima spava u Bobetkovoj vili sa napunjenom automatskom puskom kraj sebe.

I pored toga sto moze biti zadovoljan sto je izbegao sankcije, Racana cekaju mnogi problemi u zemlji. Najveci problem trenutno predstavlja ekstremna desnica koja u sukobu oko Bobetkovog izrucenja vidi priliku da srusi vladu i preuzme vlast.

Drago Hedl je redovni saradnik IWPR-a iz Osijeka.

Location: [Croatia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/zagreb-za-sada-uspeva-da-izbegne-sankcije>